

KIERSTEN WHITE

MĂRET
VOM
ARDE

Traducere din limba engleză de
IULIA ANANIA

1

1454, Valahia

LADA DRACUL ÎȘI CROISE DRUM prin sânge și oase ca să obțină castelul.

Asta nu însemna că voia să petreacă timp în el. Era o ușurare să scape din capitală. Înțelegea necesitatea unui sediu al puterii, dar ura faptul că acesta era Târgoviștea. Nu putuse să doarmă în odăile acelea de piatră, goale și totuși înțesate cu fantomele tuturor prinților dinaintea ei.

Cum avea încă prea mult de mers până la Nicolae, Lada plănuia să-și așeze tabăra pentru noapte. Singurătatea era din ce în ce mai prețioasă – și totuși încă o resursă căreia îi simțea crunt lipsa. Dar un sătuc, ferit de drumul înghețat, o atrăgea. În timpul uneia din ultimele veri înainte ca ea și Radu să fie dați la schimb otomanilor, călătoriseră pe același drum cu tatăl lor. Fusesse una dintre cele mai fericite perioade din viața ei. Chiar dacă acum era iarnă, nostalgia și melancolia o încetiniră până ce hotărî să se oprească.

Rămase câteva minute geroase în afara satului, pentru a se schimba în haine mai comune decât alegerea ei obișnuită, pantalonii și tunici negre. Acestea atrăgeau suficient de mult atenția, încât risca să fie recunoscută. Își puse fuste și o bluză, dar cu o cămașă de zale pe dedesubt. Întotdeauna asta. Pentru ochiul neantrenat, nu exista nimic care să indice că era un prinț.

Găsi adăpost într-un bordei de piatră. Pentru că aici nu era suficient teren arabil cu care să-și bată capul boierii, țăranii aveau voie să dețină mici petice de pământ. Nu suficient cât să prospere, dar suficient cât să supraviețuiască. De îndată ce monedele trecură dintr-o mână în alta, o femeie mai în vârstă o așeză pe Lada lângă foc, cu o bucată de pâine și un blid cu tocană. Femeia avea o față, o copiliță ce purta haine prea mari și foarte peticite.

Aveau și o pisică, iar aceasta, în ciuda indiferenței desăvârșite a Ladei față de ea, insista să se frece de piciorul ei și să toarcă. Fetița se așeză cam la fel de aproape.

— O cheamă Prinț, zise fata, aplecându-se să scarpine urechile pisicii.

— Ciudat nume pentru o mătă, ridică Lada o sprânceană.

Fata rânji, arătându-și dantura cu toate golurile vârstei de copil:

— Dar acum prinții pot fi și fete.

— Ah, da, se strădui Lada să nu zâmbească. Spune-mi, ce părere ai despre noul nostru prinț?

— N-am văzut-o niciodată. Dar vreau s-o văd! Cred că-i cea mai drăguță față din lume!

Lada pufni deodată cu mama fetei. Femeia se așeză pe un scaun în fața Ladei.

— Am auzit că nu arată cine știe ce, zise ea. Ce binecuvântare! Poate scapă de măritiș.

— Da? Lada învârti în tocăniță. Nu crezi c-ar trebui să se mărite?

Femeia se aplecă în față, atentă.

— Ai venit aici singură. O femeie? Să călătorească de capul ei? Așa ceva ar fi fost imposibil acum un an. La ultima recoltă ne-am putut duce roadele la Târgoviște fără să plătim dări hoșilor la fiecare mie de prăjini de-a lungul drumului. Am făcut de

două ori mai mulți bani decât am făcut vreodată. Iar soră-mea nu mai trebuie să-i învețe pe băieții ei să facă pe proștii ca să nu fie luați în blestematele de trupe de ieniceri ale sultanului.

Lada dădu din cap, de parcă ezita să se arate de acord.

— Dar prințul i-a omorât pe toți boierii ăia. Am auzit că-i coruptă.

Femeia pufni, dând din mână:

— Ce-au făcut boierii pentru noi, vreodată? A avut motivele ei. Am auzit... Se aplecă în față atât de repede și cu atâta avânt, încât își vărsă pe jumătate tocana, fără să observe. Am auzit că dă pământ oricui. Poți să-ți închipui una ca asta? Fără nume de familie, fără viță boierească. Dă ăloră care merită. Așa că sper să nu se mărite niciodată. Sper s-ajungă suta de ani, să sufle foc și să le bea sângele vrăjmașilor noștri.

Fetița înhăță pisica și și-o așează în poală.

— Ai auzit povestea pocalului de aur? Întrebă ea, cu ochii strălucitori.

— Spune-mi-o, zâmbi Lada.

Și astfel Lada auzi povești noi despre sine, de la oamenii ei. Erau exagerate și lungite, dar erau bazate pe lucruri pe care chiar le făcuse. Felurile în care îmbunătățise țara *ei* pentru poporul *ei*.

În noaptea aceea, Lada dormi bine.

— Știi că, pentru a regla o dispută între două femei care se luptau pentru un copil, zise Lada, cercetând pergamentul din mâna ei, am tăiat copilul în două și i-am dat fiecareia câte o jumătate?

— Foarte pragmatic din partea ta.

Nicolae ieșise călare la drum ca s-o întâmpine. Acum se aflau unul lângă celălalt, iar caii lor rătăceau printre arborii lucioși

din cauza gheții. Iarna asta era de preferat celei dinainte, deși, în mod ciudat, simțea că-i lipsește camaraderia taberelor împreună cu oamenii ei, ca fugară. Acum erau care încotro. Toți făceau lucruri importante pentru Valahia, iar ea profita de orice ocazie avea pentru a se reuni cu ei. Așteptase cu nerăbdare să petreacă ceva timp cu Nicolae.

El o conducea spre moșia care-i aparținuse anterior sfetnicului ei, Toma Basarab. Înainte de domnia Ladei, Toma fusese bine sănătos, iar drumurile acestea fuseseră aproape impracticabile fără gardă armată pentru protecție. Acum, Toma era mort, iar drumurile erau sigure. Ambele lucruri – moartea boierilor și siguranța pentru toți ceilalți – erau tipare ale domniei de până acum a Ladei.

Aerul rece îi înțepa nările într-un mod pe care-l găsea învi-orător și plăcut. Soarele strălucea pe un cer lipsit de nori, dar nu făcea față păturii de gheață sub care dormea Valahia. Poate că și asta contribuia la siguranța drumurilor. Nimeni nu voia să iasă pe așa o vreme.

Lada o prefera castelului cu o înverșunare intensă și tăioasă precum țurțurii pe sub care trecea.

Flutură pergamentul cu istoria metodelor ei neobișnuite de rezolvare a disputelor familiale.

— Partea cea mai ofensatoare, zise ea, e că povestea nu-i originală. Transilvănenii au luat-o din Biblie. Ar fi putut măcar să inventeze povești *noi* despre mine, în loc să le fure de la Solomon.

Ar trebui să tipărească poveștile pe care i le spusese în seara anterioară femeia și fata ei. Să împrăstie zvonurile *alea*.

Nicolae făcu semn spre mănunchiul de rapoarte pe care i le dăduse:

— Ai văzut noua gravură? Foarte priceput artistul. E pe foaia următoare.

Lada frunzărea pergamentele cât de bine putea în timp ce călărea, aruncând fiecare foaie pe drum după ce o termina. Nu erau decât ponegriri. Nimic important. Nimic adevărat. Mănușile ei groase nu erau potrivite pentru manevrarea foilor subțiri, dar le răsfoi până ce dădu de ilustrație.

— Mănânc carne de om într-o pădure de trupuri trase în țeapă.

— Așa faci! Felurile de mâncare din Târgoviște s-au schimbat de când m-ai trimis acolo.

Lada își potrivea cușma roșie din satin ce avea în mijloc o bijuterie în formă de stea, reprezentând steaua căzătoare ce-i însoțise ascensiunea la tron.

— Mi-a greșit părul.

Nicolae se întinse și o trase de șuvițele lungi, buclate.

— E greu să immortalizezi așa splendoare cu unelte simple.

— Mi-a fost dor de tine, Nicolae.

Tonul ei era acid, dar sentimentul era sincer. Avea nevoie de el acolo unde era, dar îi lipsea prezența lui alături. Bărbatul dădu din mână spre steaua sclipitoare din centrul cușmei ei.

— Sigur că ți-a fost. Am îndrăzneala de-a spune că-s unul dintre cele mai strălucitoare... nu, cel mai strălucitor punct al existenței tale. Cum te-ai descurcat în întuneric în astea șase luni lungi fără mine?

— Acum că întrebi, în liniște. Așa o tăcere binecuvântată...

— Păi, conversația n-a fost niciodată punctul forte al lui Bogdan, zâmbi strâmb Nicolae, încrețindu-și cicatricea lungă. Dar tu nu-l ții aproape pentru vorbă.

Lada scrâșni din dinți:

— *Pot să te omor. Foarte iute. Sau foarte, foarte încet.*

— Câtă vreme sașii fac o xilogravură cu moartea mea, o accept cu grație, răspunse el și își frecă bărbia. Te rog să le ceri

să-mi facă fața cum trebuie. Un chip ca ăsta n-ar trebui să fie niciodată deformat.

Nicolae nu greșea, totuși, în legătură cu Bogdan. Bogdan, tovarășul ei din copilărie, iar acum cel mai viteaz soldat și susținător al ei, nu vorbea prea des. Dar în ultima vreme, până și asta fusese prea mult. O despărțire de el fusese unul din motivele pentru care făcea această călătorie de una singură. Urma să se întâlnească cu el în Argeș, dar înainte de asta îi dăduse intenționat o sarcină care-l îndepărtase de ea.

Bogdan era ca somnul. Necesari, uneori plăcut. Avea nevoie de el. Iar când era inaccesibil, îi ducea dorul. Dar îi plăcea că-l putea avea la îndemână în cea mai mare parte a timpului.

Mehmed n-ar fi tolerat niciodată un astfel de comportament. Se încruntă, alungându-l din minte. Mehmed nu merita un loc printre gândurile ei. Era un uzurpator acolo, așa cum era pretutindeni.

Treceau pe lângă un lac înghețat, a cărui poveste spusă de desenele de gheață n-o putea citi. În față, copacii se răreau, făcând loc țarinilor cultivate, a căror vălurire era îmblânzită de zăpadă.

— De ce n-a rămas Ștefan, după ce-a înmânat scrisorile alea? Știa c-o s-ajung aici curând.

— A vrut să se întoarcă la Daciana și la copii. Și probabil c-a fost îngrijorat că, dacă o să-l vezi înainte de asta, o să-l pui din nou pe drum și n-o să aibă ocazia să se oprească în Târgoviște.

Lada mârâi. Era adevărat. Avea nevoie de el în Bulgaria sau poate în Serbia. Ambele erau state vasale active ale Imperiului Otoman și, probabil, zone de pregătire pentru atacuri. Nu se aștepta la un atac. Dar trebuia să fie pregătită, iar pentru asta avea nevoie de Ștefan. El își petrecuse ultimele luni iscodind prin Transilvania și Ungaria, ca să se familiarizeze

cu climatele lor politice, să afle dacă existau amenințări active la adresa domniei Ladei. Ea voia să-i vorbească în persoană. Daciana n-ar trebui să aibă prioritate față de asta. Nimic n-ar trebui.

Daciana conducea treburile de zi cu zi de la castel, toate detaliile și banalitățile de care Ladei nici nu putea începe să-i pese. Lada era recunoscătoare pentru munca femeii. Fusesse un adevărat noroc să o găsească în timpul campaniilor din ultimul an. Dar nimic de la castel nu necesita atenția lui Ștefan. Daciana era în siguranță și ocupată. Ștefan nu trebuia să piardă timpul tuturor.

Lada cercetă cu nerăbdare rapoartele ordonate grijului. Ștefan își scrisese propriile observații și le împerechease cu tipărituri de xilogravuri. În Ungaria, rege era Matei. Nu-și spunea Huniade, așa cum făcuse tatăl lui, ci Matei Corvin. Lada nu era surprinsă. Relația lui Matei cu tatăl său soldatul fusese tensionată. Bineînțeles că nu avea să-l onoreze pe bărbatul care îi tăiasse calea către coroană. Iar Lada ajutase, până la urmă. Trădase moștenirea lui Huniade și ucisese pentru Matei.

Iar apoi, oricum trebuise să facă totul de una singură, pentru că ajutorul din partea bărbaților nu fusese niciodată ceea ce îi promisese. Venise întotdeauna însoțit de cârlige, fire invizibile care s-o tragă înapoi când se apropia de scopurile ei.

Măcar Matei nu avea o domnie ușoară. După raportul lui Ștefan, își cheltuia timpul și banii lingușindu-i pe nobili și încercând să-și răscumpere coroana din Polonia. Regele polonez o luase ca s-o *păstreze în siguranță* în urmă cu niște ani, când regele anterior fusese ucis în bătălie. Era un simbol important, iar Matei era disperat să obțină legitimitatea pe care i-ar fi dat-o pretenției lui îndoielnice asupra tronului.

Lada răsfoi informațiile. Matei era un prost dacă își închiuia că o bucată de metal o să-i ofere ceea ce își dorea, iar ei

nu-i păsa de niciuna anume dintre aceste uneltiri, câtă vreme erau direcționate spre alte țări. Aduceau și avantajul de a-l ține ocupat. După câte își dădea seama Ștefan, Matei nu avea niciun plan în ceea ce o privea pe Lada, în ciuda refuzului ei de a se supune autorității lui.

Xilogravurile tipărite arătau opunerea continuă a Transilvaniei față de domnia ei, dar, în afară de un oarecare fler artistic, nu se vedea nicio opoziție organizată. Nu părea că ar exista vreo încercare a celor de-acolo de a o destabiliza din punct de vedere militar. Ștefan menționase dezavantajul pierderii lor ca aliați – serviseră mult timp ca tampon între Valahia și Ungaria –, însă nu era nimic de făcut. În definitiv, Lada petrecuse o mare parte din anul trecut arzându-le orașele. Dar dacă nu le convenea, ar fi trebuit să se alieze cu ea mai curând.

Ținând cont de toate, erau vești pe cât de bune putuse spera. Însă avea întrebări pentru Ștefan. Iar acum și îngrijorări. Daci-ana era a ei. Ștefan era al ei. Nu îi plăcea ca cei doi să-și aparțină unul altuia înainte de a-i aparține ei.

Îndesă hârțiile în coburi:

— Și, cum merge treaba?

— Dorm bine noaptea, iar apetitul mi-a rămas constant. În unele zile simt o undă de melancolie, dar o combat cu plimbări lungi și butoaiie adânci cu vin. Nicolae rânji la privirea exasperată a Ladei. A, nu întrebai despre mine personal? Am fost născut să fiu stăpân. Atâta autoritate mi se potrivește mănușă. Culturile au sporit, câmpurile sunt pregătite de dezgheț, iar oamenii de pe pământurile mele sunt fericiți. Veniturile ar trebui să fie zdravene anul ăsta. Vești bune pentru vistieria regală, care e...

— Încă goală. Și oamenii?

Alături de pământul de cultivat, rezervaseră o parte din moșia lui Toma Basarab pentru instrucția soldaților Ladei.

Prinților nu li se permisesse niciodată să dețină o armată de sine stătătoare. Erau nevoiți să depindă în întregime de boieri și de forțele lor individuale. Era un sistem dezorganizat, dezordonat. Și un sistem care văzuse prinții murind unul după altul, înainte de vreme.

Dar Lada nu semăna cu niciun prinț dinaintea ei.

Nicolae își îndesă cușma pe cap. Din cauza frigului, nasul îi era roșu aprins, iar cicatricea aproape vineție.

— Ai avut dreptate să ne trimiți aici. Mai ușor controlezi oamenii și le impui disciplina când nu există tentațiile orașului. Și-am tras foloase din tot ce-am învățat de la ieniceri. Țasta o să fie cel mai mare și mai grozav grup de luptători pe care l-a avut vreodată Valahia.

Lada nu era surprinsă, dar era mulțumită. Știa că metodele ei erau mai bune decât tot ce fusese folosit vreodată până acum. Puterea nu era împărțită între boierii băgăcioși și egoiști. Curgea în linie directă de comandă până la ea, care răsplătea meritele și pedepsea lipsa de loialitate și nelegiuirile. Ambele cu eficiență ridicată și public. Și știa, după înnoptarea trecută, că vorba mergea. Oamenii ei erau motivați.

Trecură pe lângă două trupuri înghețate spânzurate de un copac. Unul purta un semn pe care scria DEZERTOR. Pe celălalt, HOȚ. Nicolae se strâmbă și privi în lături. Lada ridică mâna și îndreptă unul din semne.

Se concentrase pe siguranța drumurilor și pregătirea pentru însămânțările de primăvară. De asemenea, se ocupase de curățarea de uscături a boierilor. Dar munca lui Nicolae era la fel de importantă pentru viitorul Valahiei, iar ea avea să investească în asta tot ce era necesar. Era un alt fel de semințe de îngrijit.

Nicolae se întinse, ridicându-și brațele lungi deasupra capului, și căscă.

— Cum merg lucrurile în capitală? Vreo problemă cu boierii? Am auzit zvonuri că Lucian Basarab e supărat.

Tonul relaxat al lui Nicolae era construit cu la fel de multă grijă ca o xilogravură transilvăneană. Lada știa că el nici nu uitase, nici nu iertase alegerile ei de la banchetul însângerat.

Chiar dacă omorâse cea mai mare parte a boierilor Dănești, familia responsabilă în modul cel mai direct de moartea tatălui și fratelui ei, fusese eliminat și Toma Basarab. Familia Basarab nu trecuse prea ușor peste asta, și nici fratele lui foarte bogat și influent, Lucian. Lada nu regreta. Cu cât mai puțini boieri în viață care s-o trădeze, cu atât mai bine. Supraviețuiseră prea multor prinți. Asta îi făcuse să se simtă confortabil și să se lenevească, convinși de propria lor importanță. Faptul că boierii trăiau acum într-o teamă constantă pentru viețile lor? Nu i se părea că ar fi o problemă. Era necesar ca ei să știe că erau la fel ca toți cetățenii Ladei: serveau Valahia sau mureau.

Însă Nicolae voise întotdeauna mai multă delicatețe. Mai multă milă. Era unul dintre motivele pentru care îl trimisese aici, chiar dacă era unul dintre cei mai buni pe care-i avea. Nu îi era necesar sfatul lui în materie de moderație și calmare. Nu era interesată să cultive niciuna dintre aceste îndemânări. Dacă boierii serveau unui scop, puteau să rămână. Dar asta se întâmpla extrem de rar.

Mila era un lux pe care domnia Ladei nu era încă suficient de stabilă ca să și-l poată permite. Poate, cândva. Până atunci, Lada știa că făcea ceea ce era necesar și totodată *funcționa*.

Inspiră aerul rece și tăios, în timp ce mirosul fumului de lemn îi chema spre căldură și hrană. Călăreau peste câmpuri, prin Valahia pe care ea o eliberase de eșecul trecutului.

— M-am ocupat de problemele lui Lucian Basarab. S-a rezolvat totul. Sunt un prinț foarte bun.

— Când nu ești ocupată să tai pe din două prunci! râse Nicolae.

— O, asta nu ia mult. Doar sunt așa de mici!

Câteva zile mai târziu, mulțumită că Nicolae îi ținea bine trupele sub control, Lada călărea de-a lungul acelorași maluri pe unde mai trecuse de două ori până atunci. Cândva, ca fată, împreună cu tatăl ei, descoperindu-și țara. Și apoi cu oamenii ei, în încercarea de a recupera acea țară.

De data asta călărea singură. Se opri la un cot al râului unde, într-o peșteră ascunsă, cobora un tunel secret de la ruinele cetății de pe munte.

Dar acum nu mai erau ruine. Astăzi nu mai puteai găsi acolo nicio solitudine. Lada ascultă zgomotele de dălți, strigătele oamenilor, clinchetul lanțurilor de metal. Aici, cel puțin, se afla o promisiune împlinită: se întorsese să-și reconstruiască cetatea.

Călări încet de-a lungul drumurilor șerpuite înguste ce urcau panta abruptă a muntelui. În dimineața aceasta se îmbrăcase în uniforma ei întregă, completată de cușma roșie care-o însemna ca prinț. Peste tot pe unde trecea, soldații se plecau. Iar bărbații și femeile ce munceau se făceau mici, ferindu-se din calea ei.

Aproape de creastă, unde noii pereți ai cetății sale se profilau cenușii și magnifici pe vârful de munte, Bogdan îi ieși în întâmpinare. Îl lăsă s-o ajute să descalece, iar degetele lui întârziară pe talia ei.

— Cum e? întrebă ea, devorând din ochi zidurile.

Medalionul de argint, pe care îl primise de la Radu și în care se aflau floarea și așchia de copac pe care le păstrase toți acești ani lungi, îi atârna greu la gât, ca și cum și el ar fi fost bucuros să se afle acasă.

— Aproape gata.

Un bărbat în lanțuri se împletici pe lângă ei, împingând un cărucior umplut cu pietre. Hainele îi erau zdrențuite și pătate, dezvăluind doar o rămășiță din fosta lor finețe. Lucian Basarab îi plăcea mai mult în felul acesta. În urmă, nevasta și cei doi copii ai lui împingeau alte cărucioare. Copiii aveau privirea goală, târându-și picioarele indiferenți. Lucian Basarab privi în sus, dar nu păru s-o vadă. Se prăbuși într-o parte a potecii.

Unul dintre soldații ei se grăbi înainte, cu o bâtă în mână. Lada nu știa dacă Lucian Basarab era mort. Nu conta. Mai existau destui care să îi ia locul. La fel ca restul Valahiei ei, cetatea era reconstruită cu o viteză remarcabilă grație eforturilor forțate ale celor care i se opuseseră Ladei.

Cel puțin găsisese ceva la care boierii erau buni.

— Arată-mi ce fortăreață am, zise Lada, pășind apăsător pe lângă dușmanii ei și înspre propriul triumf.